

Naročnina za Ljubljansko pokrajino; letno 70 lir (za inozemstvo 75 lir), za 1/2 leta 35 lir, za 1/4 leta 17.50 lir, mesečno 6.— lir. Tedenska izdaja letno 25 lir. Plača in toži se v Ljubljani

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953.

CONCESSIONARIO ESCLUSIVO per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: ISTITUTO ECONOMICO ITALIANO-MILANO, Via G. Lazzaroni 10.

IZKLJUČNO ZASTOPSTVO ZA OGLASE v Kr. Italije (razen za Ljubljansko pokrajino) in inozemstvo ima ISTITUTO ECONOMICO ITALIANO-MILANO, Via G. Lazzaroni 10.

Izhaja vsak torek in petek

Ljubljana, petek 24. aprila 1942-XX

Cena posamezni številki lir 0*60

Prizadevanje za preskrbo Ljubliane

Na seji uprave mestnega preskrbovalnega odbora je župan dr. Adlešič pozdravil predstavnika Prevoda majorja ing. cav. uff. de Riva, odposlanca urada za kontrolo cen svetnika Poklukarja, nova člana Dominika Čebina in Antona Bartola kot zastopnika trgovcev s kurivom ter ostale člane, potem pa navedel v svojem poročilu, da je odbor samo februarja oddal trgovcem iz svojih skladišč 688.728 kg živil in mila. Posebej oskrbuje Gospodarska zveza zadrage, Prevod pa peke. Meseca januarja je odbor razdelil 122.000 živilskih kart, med katerimi je bilo dodatnih okrog 23.000.

Po poročilu načelnika dr. Freliha o preskrbi s fižolom, se je pri razpravi uveljavilo mnenje trgovcev, naj bi razen zadrage tudi trgovci dobivali fižol, ker so med njihovimi odjemalci najpotrebnejši sloji. Obvladalo je prepričanje, da je treba s fižolom varčevati. O razdeljevanju bodo razpravljali še na prihodnji seji.

Dalje je načelnik Preskrbovalnega urada poročal o preskrbi s kurivom ter naglasil, da pozimi ni bilo posebnih motenj, statistika pa dokazuje zmanjšanje uvoza drv. Lani je prišlo v Ljubljano meseca januarja 5203 m³ drv, meseca marca pa 4899 m³. Letos januarja pa se je uvoz znižal na 3950, meseca marca pa na 2924 m³ drv. Pokazala se je tudi večja potreba po jamskem lesu zaradi povečane produkcije premoga, kar znatno vpliva na pripravljanje drv. Preskrbovalni urad je lani pripravil večjo zalogo drv in je ta drva začel prodajati letos meseca marca na mesarske knjižice, največ po 1000 kg za družino.

Ugodna je statistika uvoza premoga, ki kaže v prvih treh mesecih letos v primerjavi s prejšnjimi leti porast za 5000 ton. Ta premog pa je zaradi dolge in ostre zime najbrž že porabljen, potrošnja pa se je tudi povečala zaradi slabše kakovosti premoga.

V imenu trgovcev s kurivom je član mestnega sveta Dominik Čebina podal daljše poročilo ter opozarjal, da so letos zadnji čas kmetje pripeljali v mesto samo še 20% tiste količine drv, ki so jo pripeljali druga leta v tem času. Pridružil se je predlogu, naj bi zaradi evidence ter da ne bi nekateri kupičili drv in da bi bila drva pravično razdeljena, tudi trgovci s kurivom, tako kakor oskrbovalni urad oddajali drva na mesarske knjižice. Knjižice naj bi služile samo za kontrolo, majhne količine za najpotrebnejše prebivalce pa ne bi bile vpisane v knjižicah.

Po poročilu mestnega veterinarja dr. Kunca dobiva sedaj Ljubljana okrog 17.000 litrov mleka na dan. Obveljalo je mnenje, naj se za Ljubljano zbira mleko v oddaljenih krajih, iz okolice pa naj bo olajšano prinašanje mleka v mesto.

Načelnik preskrbovalnega urada je naznanil, da bo urad odslej razdeljeval trgovcem blago v dveh skladiščih po pripravljenem vrstnem redu.

Poravnajte naročnino!

Dvig storilnosti z industrijsko koncentracijo

Novi nemški minister za vojno gospodarstvo Albert Speer je objavil v Reichu članek, v katerem podaja vodilna načela njegovega dela za dvig storilnosti nemških industrij.

Uvodoma naglašja, da se niti načrtno gospodarstvo niti industrializacija ne moreta izvajati po zasebno-gospodarskih interesih. Tudi ozir na kasnejše delo v dobi miru se ne more upoštevati. Oborožitvena industrija je odločilna za vodstvo vse industrijske delavnosti.

Dvig storilnosti v tovarnah je predvsem gospodarska in tehnična zadeva. Racionalizacija podjetij je ozko povezana s centralizacijo nabav in normalizacijo posameznih izdelkov, da se s tem doseže množstvena proizvodnja. Vsa vsota tega podrobnega dela more izdatno dvigniti storilnost. Pasti morajo tudi zadnji ostanki liberalnega gospodarstva in zastarele metode se morajo opustiti. Storilnost se mora dvigniti in zato gre glavna beseda kvalificiranim strokovnim močem.

Minister Speer nato na kratko opisuje svojo organizacijo, ki jo je ustvaril v soglasju z državnim maršalom, vojsko, gospodarskim ministrom in glavnim pooblaščenecem za štiriletko. Za vsako pa-

nogo množstvenih izdelkov se ustanove glavni odbori, ki se razčlenjujejo v številne posebne odbore. Načeloma vodijo te odbore samo konstrukterji in obratni inženirji. Obratovodje in upravni uradniki so od teh mest izključeni.

Vsako željo, ki jo sporoči vojska, morajo glavni odbori konstruktivno pregledati, staviti svoje predloge in nato skrbeti, da se te želje praktično izvedejo. Da se vse to še bolje uredi, se ustanove posebni »industrijski obratki«. Vsa ta organizacija, pravi minister Speer, pa ne bi bila dosti več vredna ko kos papirja, če se ne bi poskrbelo, da morejo tu tehniki prvič čisto svobodno ustvarjati in razviti vso svojo energijo.

S centralizacijo naročil, z racionalizacijo obratov se morejo doseči še neizčrpne rezerve. Samo nekaj primerov. S poenostavitvijo številnih delovnih metod pri izdelavi neke municije se je storilnost zvišala za 100%, čeprav so se pomnožile delovne sile le za 25%. Z istimi delovnimi močmi se je torej doseglo za 60% več. Pri mnogih drugih obratih se je storilnost povečala za 20—40%. To se je doseglo celo pri najbolj moderno urejenih tovarnah, katerih storilnost je bila že itak velika.

Pri tem so se pa dosegli tudi veliki prihranki na materialu. Strokovnjaki so prepričani, da se more v vseh obratih, ki se še niso preuredili na nov način, povečati njih storilnost za najmanj 25%.

Toda nujnost vojne sili, da najde naše gospodarstvo pota in metode, s katerimi se poveča storilnost do največje možnosti. Ta pota in metode bodo tudi omogočile izvedbo vseh velikih del, ki bodo potrebna po vojni.

Z vso odločnostjo je treba to organizatorično delo izvesti. Vse one, ki bi skušali z napačnimi podatki prihraniti svojemu obratu delovne sile in material, se mora strogo kaznovati. Vodja je tudi njegove tozadevne predloge odobril. Vsi vemo, da so dosežaj podjetja vedno več zahtevala materiala in delovnih sil, kakor so jih v resnici potrebovala. Kdor je pošten, je ravno toliko dobil, ko tisti, ki je dal napačne podatke. Zato pa se mora v bodoče zahtevati, da vsakdo pravilno navede svoje potrebe in da se vsakdo strogo kaznuje, ki daje napačne podatke.

Vsak mora danes vse storiti, kar je v njegovi moči, da bo zmagala izvojevana. Iste žrtve ko vojak na fronti, mora dati tudi delavec in podjetnik v zaledju.

Potrošnja in nadomestilo kositra v industriji konserv

Razen v Vzhodni Aziji je povsod vedno večje pomanjkanje kositra. Dobave kositra iz Vzhodne Azije so zdaj zaprte tudi za Anglijo in USA. Pomanjkanje važne kovinske surovine postaja bolj in bolj občutno ne samo v vojni, temveč tudi v civilni industriji in težke probleme bo mogoče rešiti le tam, kjer je bilo že pred leti poskrbljeno za nadomestilo kositra. Berlinski »Das Reich« navedja, da je Nemčija že nekaj let pred sedanjo vojno v svoji industriji mesnih in sadnih konserv uspešno uporabljala aluminij in druga nadomestila za kositer.

Potrošnja kositra je leta 1937. znašala v Nemčiji 16.800 ton, v Angliji 26.000 ton, v USA pa 87.000 ton. Velika je tudi razlika pri proizvodnji in potrošnji bele (s kositrom prevlečene) pločevine. L. 1937. je v Nemčiji proizvodnja bele pločevine dosegla 267.000 ton in je prišlo od tega na domačo potrošnjo 133.000 ton, na izvoz pa 134.000 ton. V Angliji pa je bila proizvodnja 973.000 ton, potrošnja 503.000 ton, izvoz pa 470.000 ton. V USA je bila proizvodnja 2 milijona 652.000, potrošnja 2.291.000, izvoz pa 361.000 ton. Od nemške potrošnje kositra je prišlo na proizvodnjo bele pločevine okrog 20 odst., v Angliji okrog 50%, v USA pa 40%. Nemška potrošnja bele pločevine je znašala eno četrtno angleške ali eno petnajstino ameriške potrošnje.

Industrija konserv je v Nemčiji močno razvita, še bolj pa že dolga leta v Angliji in USA. Na vsakega prebivalca Nemčije so prišle pred vojno povprečno po-

štiri konzervne škatle na leto. Na nemško proizvodnjo bele (kositrne) pločevine, ki jo je do 96% porabila industrija konserv, je v letih 1930. do 1937. prišlo 35 do 39% vse nemške potrošnje kositra. V vojni se je potrošnja konserv povsod močno povečala in prej navedeni podatki o proizvodnji in potrošnji kositra in kositrne pločevine dajejo približno sliko učinka tega povečanja.

»Das Reich« meni, da je ogromno povečanje potrošnje konserv težak problem za Anglijo in USA, dočim je bila Nemčija že nekaj let pripravljena na pomanjkanje kositra. Najprej so bili izvedeni poskusi, da bi se kositrne obloge konzervnih škatel nadomestile z lakiranjem. Razni poskusi so uspeli in našel se je lak, ki se pri spajkanju ni poškodoval in ki ni ni kvarno vplival na vsebino konserv. Preiskave v laboratorijih ter opazovanja pri izdelavi in polnitvi konserv pa niso popolnoma zanesljiva. Nov material za kon-

serve se da zanesljivo preizkusiti šele tedaj, ko so konzerve že daljšo dobo ležale v skladiščih. »Das Reich« zatrjuje, da v splošnem rešitev problema novega materiala za konzervne škatle in doze ni več daleč in da je nemški industriji konserv pri nadomeščanju kositra in kositrne pločevine izdatno pomagano z aluminijem ter z novim lakiranjem črne pločevine.

V Ameriki, kjer jedo ogromne množice predvsem iz konzervnih škatel, pa je industrija konserv v veliki stiski, ker ni bilo poskrbljeno za nadomestila kositra in bele pločevine. Severnoameriške lovarne mesnih in sadnih konserv so pred vojno porabile na leto nad 10 milijard novih konzervnih škatel in doz iz bele pločevine. K temu pa je treba prišteti še izvoz konserv, ki je l. 1937. znašal 315 tisoč ton.

V industriji mesnih in sadnih konserv je aluminij sicer drago, a popolnoma zanesljivo nadomestilo za belo kositrno pločevino. Za konserviranje mesa in sočivja, ki je brez kislin, se da uporabljati lakirana črna pločevina, ugotoviti in preizkusiti pa je še treba nove načine konserviranja okisane mesa, sočivja in sadja.

Letošnja sladkorna kampanja v Evropi

Znani nemški sladkorni statistik F. O. Licht je nedavno opisal stanje nasadov sladkorne pese v Evropi. Dolga in ostra zima je povzročila v mnogih deželah zakasnitev nasadov. Navadno sadijo v Srednji Evropi sladkorno peso v prvi in drugi tretjini aprila, v južnih in južnovzhodnih pokrajinah nekaj tednov prej, v severnih deželah pa nekaj tednov pozneje.

Prav za prav še ni nič zamujenega in če bo vreme ugodno, bodo vsa dela pravočasno opravljena. Izkušnje zadnjih let so pokazale, da sladkorna pesa dobro obrodi, če je bila vsajena konec aprila ali celo v začetku maja.

Zaradi velike važnosti pridelovanja sladkorne pese med vojno je bilo poskrbljeno, da dobe pridelovalci na razpolago potrebne

delovne moči, gnojila in pogonska sredstva. Tudi odkupne cene za sladkorno peso so bile zvišane v mnogih državah. V Nemčiji bo treba zagotoviti vsaj dosedanja obseg nasadov. V Češko-moravskem protektoratu bodo nasadi povečani, po možnosti pa se bo to zgodilo tudi v Poljskem generalnem guberniju. Na Slovaškem bo na razpolago dovolj delavcev in semen za nasade sladkorne pese v lanskem obsegu. Tudi na Madžarskem bodo nasadi toliki, kakor so bili lani. V Franciji računajo z znatnim povečanjem nasadov, ker so se cene sladkorne pese in sladkorja znatno dvignile. Lani so se v Franciji povečali nasadi sladkorne pese od 120.000 na 226.000 hektarjev, letos pa bodo obsegali okrog 240.000 ha. V Belgiji je dolga zima zadržala poljska dela in se tudi nasadi sladkorne pese ne bodo dosti razlikovali od lanskih. Podobno je tudi v Nizozemski.

Na Hrvaškem napovedujejo znatno razširitev nasadov sladkorne pese, v Srbiji bodo obsegali nasadi 50.000 ha, v Banatu pa deset tisoč hektarjev. V Romuniji bo delala sladkorna industrija v znatno večjem obsegu kakor lani in prejšnja leta. Nasadi sladkorne pese se bodo že zaradi priključitve novih pokrajin znatno povečali. V Italiji bodo obsegali nasadi sladkorne pese nad 170.000 ha.

Poziv trgovcem

Združenje trgovcev Ljubljanske pokrajine poziva vse trgovce, ki prodajajo klobuke, kravate in rokavice, da v pisarni Združenja takoj dvignejo odnosno naroče inventarje ter jih izpolnjene v treh izvodih predložijo Trgovinsko-industrijski zbornici. Ravno tako naj vsi trgovci, ki vodijo prodajno knjigo, dvignejo potrebne tiskovine za vpisovanje nakupov, trgovci obutve pa potrebne tiskovine o določitvi novih točk. V prihodnjih dneh bosta na razpolago tudi novi tiskovini: »Spisek oddanih točk« in »Prošnja za nabavnice«, predpisani po Visokem komisariatu.

Trajanje strojenja

Visoki komisar je z odločbo z dne 15. aprila 1942-XX št. VIII 1734/6 izdal naslednje navodilo glede trajanja strojenja:

Pozivno na navodila, dana z razpisom VIII Nr. 1379/I. z dne 7. marca t. l., zadevajoča specialno strojenje, se ureja trajanje strojenja takole:

V mehaniziranih obratih strojenje spodnjega usnja ne sme trajati manj kakor 4 in ne več kakor 6 mesecev, strojenje gornjega usnja pa ne manj od 2 ter ne nad 4 mesece.

V rokodelskih delavnicah ne sme trajati doba strojenja spodnjega usnja manj kot 6 in ne več ko 8 mesecev, za gornje usnje pa ne izpod 2 in ne nad 5 mesecev.

Zbornica se pooblašča, da nadzoruje izvrševanje prednjih odredb kakor tudi odredbe o prepovedvi specialnega strojenja.

Občni zbori

22. redni občni zbor Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo v Ljubljani bo 7. maja ob 11. v sejni sobi zavoda, Prešernova ulica. Delnice se morajo položiti najkasneje 29. aprila pri likvidaturi zavoda. 25 delnic daje pravico do enega glasu.

Iz italijanskega gospodarstva

Za nadzorstvo pridelave, prodaje in razdelitve vina je izdalo finančno ministrstvo novo okrožnico. Načelno velja odločba, da je treba porabo vina omejiti na polovico lanj potrošenih količin ter da je treba omejiti izvoz, ker potrebujeta dosti vina vojska in destilacijska industrija. Nadzorovane oblasti bodo morale često nadzirati skladišča vina ter pregledovati dovolilnice, ki so jih lastniki vinskih zalog dobili od sindikalnih organizacij.

Za zasluge pri napredku poljedelstva je bilo s kraljevim dekretom razdeljenih 310 odlikovanj. Na prvem mestu je 10 zlatih zvezd, ostale zvezde in kolajne pa so srebrne in bronaste.

Obveznice Državne gospodarske avtarkije so bile uvedene l. 1938., ko je država dala jamstvo za 50 milijonov lir. S temi obveznicami zbrana denarna sredstva se uporabljajo za razna dela, ki so v zvezi z načrti gospodarske avtarkije. Obveznice, ki se obrestujejo po 5%, predstavljajo letos že vrednost 150 milijonov lir.

5264 kinematografov obratuje v Italiji. Od teh pripada 2759 kinematografov zasebnim podjetnikom, 1108 Dopolavoru, 73 GIL-u, 583 pa raznim verskim društvom.

Mednarodna filmska razstava bo odprta 30. avgusta v Milanu. Ocenili in predvajali bodo filme, ki pomenijo napredek filmske umetnosti v umetniškem, znanstvenem in vzgojnem pomenu. Mussolinijev pokal bo nagrada za najboljši inozemski in najboljši italijanski film. Razstava bo jubilejna, ker bo prirejena desetič.

Poldržavno filmsko podjetje Ente Nazionale Industrie Cinematografiche (ENIC), ki je nedavno zvišalo svojo glavnico od 11 na 24 milijonov lir, je zabeležilo lani 1.6 milijona lir čistega dobička (prejšnje leto 0.93).

Turinska telefonska družba »Stet« je zvišala glavnico od 400 na 440 milijonov lir, dividendo pa od 6.7 na 7%. Telefonska družba »Stipel«, ki pripada koncernu »Stet«, pa zvišuje pri glavnici 330 milijonov lir dividendo od 5.8 na 7 odstotkov.

Za zboljševalna dela v Dalmaciji je določila italijanska vlada 70 milijonov lir. Od tega gre 60 milijonov za izvedbo raznih javnih del, 10 milijonov pa za načrte, natečaje in nagrade. Za izvedbo del bo 10 milijonov izplačanih že letos, po 20 milijonov v naslednjih dveh proračunskih letih, 10 milijonov pa v proračunskem letu 1944.—45.

Agrarne kredite v znesku 2007 milijonov lir je lani odobrila Banca di Napoli, ki ima v južni Italiji 202 podružnici, 238 občinskih posojilnic za agrarni kredit in 71 kmečkih posojilnic. Posebej je banka še posodila za nakup živine in strojev 36, za izvedbo melioracijskih načrtov pa okrog 50 milijonov lir.

Odbor za vrtnarstvo pri Zbornici za kmetijsko proizvodnjo je sklenil ustanoviti preizkusno središče za nasade paradiznikov, da bi se ta pridelek zboljšal po kakovosti in količini.

Plin v vojnem gospodarstvu — je geslo posebne razstave, ki so jo nemški strokovnjaki priredili na milanskem velesejmu. Razstava, ki vzbuja veliko pozornost, prikazuje zlasti štedljivo uporabo plina v industriji in gospodinjstvu. V zvezi z razstavo je bila prirejena tudi konferenca, na kateri so razpravljali o specialnih vprašanjih plinske stroke s posebnim ozirom na potrebe popolnega izkoriščanja premoga.

Glavnica se zviša pri družbi Società Metallurgica Italiana v Rimu od 45 na 135, pri družbi Rinascente, ki ima 5 veleblagovnic in 47 podružnic, pa od 54 na 72 milijonov lir.

Prodaja oblačilnih in obutvenih predmetov

VIII. oddelek Vis, komisariata je izdal pod št. VIII. No 30/146-1942 z dne 18. aprila naslednjo okrožnico:

Prijava zalog klobukov, rokavic in kravat,

nabavajočih se pri proizvajalcih in v konfekcijskih delavnicah, ki ne prodajajo občinstvu.

Proizvajalci in tiste konfekcijske delavnice, ki ne prodajajo občinstvu, so dolžni v smislu okrožnice VIII. št. 30/134/1942 z dne 4. aprila 1942-XX naznaniti zaloge klobukov, kravat in rokavic in voditi prejemno in oddajno knjigo.

Omenjena podjetja bodo smela začasno svobodno dobavljati samo tistim veletrgovinam, ki ne prodajo naravnost potrošnikom in ki so bile njih navadni odjemalci.

Obrazec za spisek oddanih točk in prošnje za nabavnice

V zvezi z okrožnico z dne 24. novembra 1941-XX, VIII. No. 4776/113, ki se nanaša na obrazec za prošnje za nabavnice, se prilagaja nova vrsta obrazca: »Spisek oddanih točk in prošnja za nabavnice«, ker je nov obrazec popolnejši in vrhutega olajšuje zbiranje statističnih podatkov, ki jih je treba sporočiti Korporacijskemu odboru.

TRGOVINSKO-INDUSTRIJSKI ZBORNICI

Spisek oddanih točk in prošnja za nabavnice

Podjetje	obhodnim	št.
z obratom 1. rokodelskim v	ulica	št. ....
malotrgovinskim		
oddaja sledeče točke:		
	od izkaznic za odrasle . . . . . (A)	št. ....
	od izkaznic za dečke in deklice (B)	št. ....
	od izkaznic za otroke . . . . . (C)	št. ....
v arabskih številkah	od izkaznic za novoročence	št. ....
	od izkaznic za novorojenčke	št. ....
	skupaj	št. ....
odrezki	od osebnih oblačilnih izkaznic	št. ....
v rimskih številkah	od izkaznic za novoročence	št. ....
	od izkaznic za novorojenčke	št. ....
	skupaj	št. ....
odrezki	od osebnih oblačilnih izkaznic	št. ....
v abecednih črkah	od izkaznic za novoročence	št. ....
	od izkaznic za novorojenčke	št. ....
	skupaj	št. ....
Nakupnice Trgovin-	v arabskih številkah	št. ....
sko-industrijske zbor-	v rimskih številkah	št. ....
nice ali okraj. glavar-	v abecednih črkah	št. ....
stva (mest. pogl.), ki	skupaj točk	št. ....
ustrezajo		
	Vsega skupaj oddanih točk	št. ....

Višje devizno stanje Bolgarske nar. banke

Zaradi teritorialnega povečanja Bolgarske je bila postavljena Bolgarska narodna banka pred nove naloge.

V začetku leta je imela banka za približno 2.4 milijarde levov deviz, ob koncu leta pa za 10.4 milijarde. Zlata podlaga pa je istočasno narasla od 4 na 247 milijonov levov. Devize so se torej povečale za 8.2 milijarde levov. Obtok bankovcev je istočasno narastel od 6.5 na 13.4 milijarde levov ali za 7 milijard.

Da bi se zmanjšal obtok bankovcev je banka omejila kredite in izdala deželno posojilo. Omejevanje kreditov je bilo olajšano zaradi velike likvidnosti denarnega trga, ki je bila posledica višjih cen za agrarne proizvode ter manjše delavnosti nekaterih industrijskih in gospodarskih panog. Hranilne vloge v denarnih zavodih so nato narasle.

Deželno posojilo v višini 3.5 mi-

ljarde levov je bilo znatno prepisano. Da so se državna sredstva povečala, so se nadalje zvišali razni davki, tako dohodnina, davek na vojne dobičke, judovsko premoženje itd. Poleg tega so se izdali novi triodstotni zakladni zapisi v višini ene milijarde.

Z vsemi temi ukrepi in še nekaterimi drugimi se je Bolgarski narodni banki posrečilo, da se je ohranila vrednost tečaja leva na tujih trgih.

Na kreditnem trgu ni bilo večjih sprememb. Bolgarska narodna banka si še nadalje prizadeva, da prilagodi razvoj na kreditnem trgu potrebam gospodarstva, zlasti pa kmetijske proizvodnje.

Službeni list za Ljubljansko pokrajino

kos 30. z datumom 15. aprila je objavil: Kr. uredba o ukazih Kraljevine, ki se razširjajo na s. kr. ukazoma z dne 3. maja in 18. maja

Trgovinsko-industrijska zbornica da to dovoljenje na obrazcu 6, ki ga že ima.

Klobuke, rokavice in kravate, katerih izročitev je na ta način dovoljena, morajo proizvajalci oddati v roku do 31. maja t. l. in ne pozneje.

Detaljisti naj pa v odnosni prejemi knjigi vpišejo prejem po določenih okrožnicah VIII. No. 30/135 1942-XX.

priključena ozemlja — Naredbo Vis, komisarija o določitvi časa za zatemitvev od 21. do 6. ure.

Trgovinski register

Vpisi:

Valentin Čefuta, Dol. Logatec. Obratni predmet: trgovina z lesom in kurivom na debelo.

Karol Ham, Ljubljana. Obratni predmet: trgovina z lesom na debelo, uvoz in izvoz lesa.

Spremembe in dodatki:

Obrtna banka v Ljubljani v likvidaciji. Vpišejo se likvidatorji: Kokalj Herma, poštna uradnica v p., Gjud Aleksander, brivski mojster, dr. Pavlič Stanislav, tajnik sindikata gostinskih obratov, in Turk Vladimir, kavarnar, vsi v Ljubljani. Tvrdo zastopata kolektivno po dva likvidatorja.

Pinter & Lenard, trgovina z železnino, Ljubljana. Samostojna prokura se je podelila Lenard Lenki, trgovčevi ženi, in Škerlu Stanku, zasebnemu uradniku.

Jos. Erzín, Ljubljana. Obrat in predmet: Trgovska agentura in komisijska trgovina. Vpiše se prokurist Erzín Gabrijel ml. v Ljubljani.

Gradbena inženirska in stavbeniška pisarna dr. ing. Miroslav Kasal in tov., družba z o. z. v Ljubljani. Izbrise se poslovodja Slavec Josip, vpiše pa se poslovodja Kobau Danilo, podjetnik v Ljubljani.

Standard, stroji in orodje, družba z o. z., Ljubljana. Zaradi opustitve in prenosa poslov na centralo se izbrise podružnica v Beogradu.

Franc Slamič, družba z o. z., Ljubljana-Vič. Vpiše se novo postavljeni poslovodja Slamič Franc ml., trgovec v Ljubljani.

Izbrisi:

Standard oljarne, družba z o. z. v Medvodah — zaradi končane likvidacije.

Iz združnega registra

Pri Kmetjski posojilnici ljubljanske Kocice se izbrise pooblaščenec Kocjan Janko.

Iz upravnega sveta Vzajemne posojilnice se izbrise zbog smrti Ivan Sušnik, vpiše pa se dr. Lenček Ignacij, univ. docent v Ljubljani.

Življenjski stroški v Zagrebu in Beogradu

»Südost-Echo« poroča o življenjskih stroških za nemškega potnika v Zagrebu in Beogradu. Hotelska soba velja v Zagrebu od 120 do 220 kun na dan, a se soba zelo težko dobi. Zajtrk velja od 25—30, kosilo s pijačo od 70—100 kun, večerja ravno toliko. Za manjše dnevne izdatke je treba računati do 100 kun na dan, da velja bivanje v Zagrebu nemškega turista na dan po 450—600 kun. To pa seveda le za najpotrebnejše izdatke. V Beogradu je življenje nekoliko cenejše. Nemški tednik navaja te cene: hotel 60—120 din na dan, zajtrk, kosilo in večerja 90—130 din, manjši izdatki 50 din, skupno torej za en dan 250—300 din. V pokrajini pa so za eno tretjino nižji ko v Beogradu.

Izvoz slovaškega cementa v Nemčijo

Med predstavniki nemške in slovaške cementne industrije je bil določen kontingent cementa, ki ga bo Slovaška v prvi polovici letošnjega leta izvozila v Nemčijo. Pogodili so se za 2000 vagonov in pride od tega po 750 vagonov za Ostmarko in Češkomoravski protektorat, 500 vagonov pa za Poljski generalni gubernij. V kratkem bo določen kontingent za drugo polletje, ki bo prej večji kakor pa manjši od prvega.

Gospodarske vesti

Po naredbi Vis, Komisarija se je Kmetijska zbornica v Ljubljani spojila z Združenjem kmetovalcev v Pokrajinsko zvezo delodajalcev.

Družba za elektrotehniko in izdelovanje kotlov v Zagrebu je imela lani 618.319, predlani pa 574.791 kun čistega dobička. — Glavnica družbe znaša 6 milijonov kun.

Kaštel, tvornica farmacevtskih izdelkov v Zagrebu, izkazuje za lansko leto 221.146 kun čistega dobička.

Cene medu so v Zagrebu zaradi slabe letine narasle na 120—150 kun za 1 kg.

Srbska vlada je odredila obvezno pisanje svinj. Vsaka občina mora oddati določeno število pitanih svinj, težkih najmanj 150 kg. — Kmetje, ki rede svinje, bodo smeli pridržati za pisanje svinj potrebno količino koruze.

Komisariat za cene v Beogradu je določil za sadje in povrtnino naslednje maksimalne cene: fižol 12—16 din, krompir 7—8, kisló zelje v glavah 7, naribano 8, korenje 15, pesa 5, čebula 12, česen 20, jabolka 25—40, suhe češplje 42, orehi 55, izluščeni 196 din, vse za 1 kg.

Cena kvasu je v Srbiji maksimalnana v trgovini na drobno na 60 v trgovini na debelo pa na 45 din za 1 kg.

Nove cene sladkorja so določene v Beogradu, in sicer velja kilogram sladkorja v sipi 31 din, v kockah pa 33 din. Te cene veljajo v malo-prodaji.

Na Bolgarskem bodo smeli po najnovejših odredbah nakupovati neposredno kmetijske pridelke samo trgovci in družbe s pretežno bolgarskim kapitalom. Inozemske družbe s pretežno nebolgarskim kapitalom bodo smele nakupovati kmetijske pridelke le, če so ta posel opravljale že najmanj tri leta. Do 31. decembra 1944. se bodo smela ustanovljati samo trgovska podjetja, ki so čisto bolgarska. Izjema velja le za Dobrudžo.

V Turčiji nameravajo uvesti državni monopol za trgovino s čajem in kavo.

V Romuniji je izšla naredba o preureditvi industrijskih podjetij, ki uporabljajo nafto kot pogonsko sredstvo, na pogon s premogom. S tem naj se prihrani nafta za vojne potrebe Evrope.

Madžarska je izvozila leta 1939. 10.2 milijona kg jajc, l. 1940. le 6.5 milijona kg, lani pa 13.2 milijona kg, pa čeprav se je njena lastna potrošnja zaradi pomanjkanja mesa zvišala.

Da se zmanjša pisarniško delo, je odredil nemški delovni minister, da se v velikih obratih izplačujejo mezde štirinajstinsedmo ali enome-sečno in ne več tedensko.

Nemške tvornice sukanca ne bodo več označevale jakost preje in sukanca v angleških merah, temveč v metrih. Do konca letošnjega leta pa je dovoljena poleg metrične označbe še stara označba.

Znano podjetje Steyer-Daimler-Puch je zvišalo svojo glavnico od 30 na 45 milijonov RM, uprava pa jo more zvišati na 60 milijonov RM.

Da se zagotovi čim več delovnih sil vojni industriji, bosta dve tretjini nemških tovarn za cigarete ustavili svoje obratovanje. Ker pa bodo nehale delati le manjše tovarne in bodo njih proizvodnjo prevzele velike tovarne, bo ostala celotna proizvodnja cigaret skoraj neizpremenjena.

Denarstvo

Hrvatska banka v Zagrebu, pri kateri sodeluje italijanski kapital, je dosegla lani 20.4 milijona kun čistega dobička. Vlog na knjižice in tekoče račune je imela za 342.4 milijona kun. Rezerve družbe so izkazane v višini 7.2 milijona kun.

Tudi druga tranša hrvaškega državnega posojila v obliki blagajniških zapisov je popolnoma uspešna. Posojila je bilo za 133 milijonov več podpisane, kakor pa je bilo prvotno razpisano. S tem je bilo podpisanih blagajniških zapisov za polne 3 milijarde kun in je s tem vse posojilo pokrito.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snaži obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovrtnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 3
Telefon št. 22-72.